

Activiteitenverslag 2025

Samenwerkingsakkoord van 25 juli 2018 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations en gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden

Interregionale Bodemsaneringscommissie

Inhoud

1	Het samenwerkingsakkoord	4
2	De Interregionale Bodemsaneringscommissie.....	6
2.1	Samenstelling	6
2.2	Huishoudelijk reglement	6
2.3	Financiering	7
2.4	Vergaderingen	8
2.4.1	Partim BOFAS vzw	8
2.4.2	Partim PROMAZ vzw	9
3	Overzicht belangrijkste beslissingen Interregionale Bodemsaneringscommissie.....	11
3.1	Partim BOFAS vzw	11
3.1.1	Stand van zaken saneringsprogramma vzw BOFAS	11
3.1.2	Attesten BOFAS in het kader van omgevingsvergunningen	12
3.1.3	Verlenging van de erkenning van de vzw BOFAS	12
3.1.4	Problematiek van niet-afgeronde dossiers na 31 december 2027	13
3.2	Partim PROMAZ vzw	14
3.2.1	Aanvraag aanpassing van de bijdrage	14
3.2.2	Procedure inning van de bijdrage op stookolie	16
3.2.3	Overzicht aanvragen, registraties en dossiers	17
3.2.4	Saneringsprogramma	18
3.2.5	Onderzoeksverslag	19
3.2.6	Verzekeringssysteem	19
3.2.7	Problematiek afhandeling van dossiers verzekeringssysteem (prioriteitstelling, criteria,...)	20
3.2.8	Goedkeuring door de IBC van de nieuwe PROMAZ richtlijnen na 28 februari 2025	21
4	Resultaten werking vzw BOFAS.....	22
4.1	Aanmeldingen in het kader van het samenwerkingsakkoord (eerste en tweede aanmeldingsperiode)	22
4.2	Aanmeldingen in het kader van het samenwerkingsakkoord (derde aanmeldingsperiode)	22
4.3	Realisatie van het saneringsprogramma in het kader van het samenwerkingsakkoord (eerste en tweede aanmeldingsperiode)	23
4.4	Realisatie van het saneringsprogramma in het kader van het samenwerkingsakkoord (derde aanmeldingsperiode)	24
5	Resultaten werking VZW PROMAZ.....	25
5.1	Aanmeldingen in het kader van het samenwerkingsakkoord	25
5.1.1	Aanmeldingen ingediend tijdens de aanmeldingsperiode (tot 28/02/2025)	25
5.1.2	Aanmeldingen vallend onder het verzekeringssysteem Promaz RE (vanaf 1/03/2025)	26
5.2	Terugbetalingen en uitvoering saneringsprogramma	26
5.2.1	Terugbetalingen	26
5.2.2	Saneringsprogramma	26

Woord vooraf

2025 was het tweeëntwintigste werkingsjaar van de Interregionale Bodemsaneringscommissie (IBC), ditmaal terug onder voorzitterschap van het Vlaamse Gewest.

Het voorbije jaar werden door BOFAS verdere inspanningen geleverd om zo maximaal mogelijk dossiers te kunnen afronden. Dit zowel voor tankstations aangemeld in het kader van sluiting als verderzetting van de activiteiten. Mede dank zij de gezamenlijke inspanningen van BOFAS en de gewesten is intussen hier reeds een hele vooruitgang in geboekt.

Medio 2025 werd door de IBC de erkenning van BOFAS verlengd tot eind december 2027.

In het voorjaar van 2025 liep de aanmeldingsperiode bij PROMAZ op z'n einde. De inzet van het PROMAZ team heeft uiteindelijk geleid tot een aanzienlijk aantal aanmeldingen. In het voorjaar werd door de IBC ook de goedkeuring gegeven aan het door PROMAZ uitgewerkte verzekeringssysteem en werd door de IBC groen licht gegeven voor de door PROMAZ voorgelegde aanvraag tot verhoging van de bijdrage. Uiteindelijk heeft dit politiek niet geleid tot een goedkeuring van de door PROMAZ ingediende aanvraag tot verhoging van de bijdrage op gasolie. Deze genomen beslissing heeft een aanzienlijke impact op de financiering en continuïteit van PROMAZ en de burger. Wordt ongetwijfeld vervolgd in 2026.

In 2025 werd door de IBC constructief overleg gevoerd met de afgevaardigden van BOFAS en PROMAZ rond diverse technische, juridische als financiële items. Hierbij werd telkens naar aanvaardbare oplossingen gezocht voor zowel de overheid, de fondsbeheerder als de probleembezitter.

Het komende jaar zal de IBC haar werk nauwgezet en constructief verderzetten onder voorzitterschap van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Ann Cuyckens
Voorzitter IBC

Filip De Naeyer
Secretaris IBC

1 HET SAMENWERKINGSAKKOORD

Het samenwerkingsakkoord kwam er om, naar het voorbeeld van wat reeds in het buitenland is gerealiseerd, een sluitend financieringsmechanisme te creëren dat moest toelaten het historisch passief van de talrijke tankstations op efficiënte wijze te saneren. Dit samenwerkingsakkoord trad volledig in werking op 26 maart 2004. Dit is de datum waarop de erkenning van BOFAS vzw, verleend bij besluit van de Interregionale Bodemsaneringscommissie op 3 maart 2004, in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd.

BOFAS kreeg de opdracht om in geval van “sluiting van de activiteiten van een tankstation”, in naam en voor rekening van de exploitant, feitelijke gebruiker of eigenaar de bodemsanering van de betrokken verontreinigde site of het verontreinigd terrein te bewerkstelligen en te financieren. In geval van “verderzetting van de activiteiten van het tankstation” moet BOFAS advies verlenen over de bodemsanering van de betrokken verontreinigde site of het verontreinigd terrein, het administratief opvolgen, controleren en de bodemsaneringswerken gedeeltelijk terugbetalen.

In 2007 werden een aantal aanpassingen en wijzigingen doorgevoerd aan het initiële samenwerkingsakkoord. Zo kon bij de start enkel een aanvraag worden ingediend voor tankstations die minstens tot en met 31 december 1992 werden geëxploiteerd. Om het toepassingsgebied te verruimen en alle tankstations die gesloten zijn de kans te geven zich aan te melden bij BOFAS, werd deze datum van 31 december 1992 geschrapt. Zo kan voor elk voormalig tankstation, ongeacht de datum van “stopzetting van de activiteiten van het tankstation”, een aanvraag ingediend worden bij BOFAS. Ook de definitie van een “sanering bij wijze van overgangsmaatregel” werd gewijzigd.

Tevens werd verduidelijkt dat BOFAS voor de inning van de bijdragen een beroep moet doen op de bevoegde federale administratie die gebruik kan maken van de gegevens van het Fonds voor de Analyse van Aardolieproducten.

Daarnaast werd de omschrijving van wie zich kan aanmelden voor een tussenkomst bij BOFAS aangepast. In de praktijk bleek immers dat de begrippen ‘saneringsplichtige’ en ‘saneringswillige’ niet altijd even makkelijk te hanteren waren, dus kwam in het samenwerkingsakkoord een duidelijkere omschrijving op te nemen in het samenwerkingsakkoord van de mogelijke begunstigden van een tussenkomst.

In het kader van een sluiting moest de aanvrager een verbintenis aangaan dat hij tot 15 jaar na sluiting geen nieuw tankstation zou (laten) uitbaten. De eigenaar diende deze verbintenis te garanderen door het stellen van een hypotheek voor de kosten die verbonden zijn met de bodemsanering. Het stellen van de hypotheek zorgde in bepaalde gevallen voor problemen en vormde een beletsel om aanvragen tot tussenkomst bij BOFAS in te dienen. Daarom is bij de wijzigingen van het initiële samenwerkingsakkoord beslist om de hypotheek te vervangen door een andere garantie. Deze bestaat erin dat de vergunningverlenende overheid een milieuvergunning voor de uitbating van een tankstation zal weigeren indien blijkt dat voor het desbetreffend terrein een aanvraag tot tussenkomst bij het fonds werd ingediend.

Omwille van de implicaties van de wijziging van het samenwerkingsakkoord en het feit dat in de praktijk bleek dat toch voor een aanzienlijk aantal potentiële dossiers geen tijdige en/of volledige aanvraag tot tussenkomst werd ingediend, werd een bijkomende aanmeldingstermijn voorzien om aanvragen in te dienen bij BOFAS. Door de termijn te verlengen en toe te staan dat ook sluitingen van voor 1 januari 1993 een aanvraag tot tussenkomst kunnen indienen, werden een groot aantal bijkomende aanvragen ingediend.

In het samenwerkingsakkoord werd daarnaast opgenomen dat voortaan het beschrijvend bodemonderzoek vooraf ter goedkeuring aan BOFAS moet worden voorgelegd alvorens het bij de bevoegde gewestelijke overheid wordt ingediend. Tevens is de termijn waarbinnen BOFAS het bodemsaneringsproject of het beschrijvend bodemonderzoek moet beoordelen van drie maanden teruggebracht naar twee maanden. Tenslotte werd toegevoegd dat de federale minister bevoegd voor Energie een effectieve waarnemer en een plaatsvervangend waarnemer aanduidt. De waarnemer wordt op elke vergadering van de Interregionale Bodemsaneringscommissie (IBC) uitgenodigd.

Dit gewijzigd samenwerkingsakkoord werd in 2007 goedgekeurd door de diverse gewesten en de federale overheid.

Hoewel met de vorige aanmeldingsperiodes reeds voldoende mogelijkheid werd voorzien om een aanvraag voor tussenkomst bij BOFAS in te dienen, blijkt dat toch nog voor een aantal potentiële dossiers geen aanvraag bij BOFAS werd ingediend. Daarom werd er voor gekozen om een nieuwe bijkomende termijn in te voeren voor zij die zich bij BOFAS wensen aan te melden.

Parallel met het BOFAS-mechanisme bestemd voor de bodemsanering bij tankstations proberen overheden en privé-actoren sinds 2000 een fonds op te zetten voor de bodemsanering verbonden aan gasolietanks. Vanuit milieuoverwegingen vertonen de overheden ook de wil om verplichtingen in te stellen of uit te breiden met betrekking tot het gebruik van gasolietanks, alsook de verplichting om de eruit voortvloeiende bodemverontreiniging te voorkomen en te saneren. Dergelijke verplichtingen, die van gewest tot gewest verschillen, bestaan vandaag de dag al, bijvoorbeeld met betrekking tot de vaststelling van een daadwerkelijke bodemverontreiniging. Omwille van de eventuele aanzienlijke kosten die aan zulke verplichtingen verbonden zijn, kunnen onder andere particulieren soms in een dramatische persoonlijke situatie terechtkomen wanneer er geen financiële tegemoetkoming van de overheid is. Dat is des te meer het geval aangezien het vandaag erg moeilijk is om het risico op bodemverontreiniging door een stookolietank te laten dekken door de verzekering.

Intussen werd op 25 juli 2018 het samenwerkingsakkoord getekend tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations en gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden.

Dit samenwerkingsakkoord werd op 08 mei 2019 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Daardoor werd het enerzijds mogelijk een derde aanmeldingsperiode te voorzien om aanvragen voor tussenkomst in te dienen bij BOFAS. Dit gedurende een periode van zes maanden vanaf datum van publicatie van het samenwerkingsakkoord in het Belgisch Staatsblad.

Anderzijds werd het mogelijk een fonds op te richten en te erkennen voor de sanering van gasolietanks voor de verwarming van gebouwen. In het samenwerkingsakkoord is een aanmeldingsperiode voorzien om aanvragen voor tussenkomst in te dienen bij PROMAZ. Dit gedurende een periode van drie jaar vanaf datum van publicatie van het erkenningsbesluit in het Belgisch Staatsblad.

2 DE INTERREGIONALE BODEMSANERINGSKOMMISSIE

2.1 SAMENSTELLING

De Interregionale Bodemsaneringscommissie (IBC) is overeenkomstig artikel 18 van het samenwerkingsakkoord samengesteld uit zes effectieve leden en zes plaatsvervangende leden. De effectieve en plaatsvervangende leden worden aangeduid door de respectievelijke Gewestregeringen.

Bij besluit van de Vlaamse regering d.d. 08 december 2017 werden volgende leden aangeduid als vertegenwoordigers van het Vlaamse Gewest in de IBC :

Effectieve leden :	mevrouw Ann Cuyckens de heer Filip De Naeyer
Plaatsvervangende leden :	de heer Nick Bruneel mevrouw Veerle Arren

Bij besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke regering d.d. 16 januari 2025 werden volgende leden aangeduid als vertegenwoordigers van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in de IBC :

Effectieve leden :	de heer Saïd El Fadili mevrouw Aurélie Dulière
Plaatsvervangende leden :	de heer Wouter François de heer Wannes Van Aken

Bij besluit van de Waalse regering d.d. 14 januari 2021 werden volgende leden aangeduid als vertegenwoordigers van het Waalse Gewest in de IBC :

Effectieve leden :	mevrouw Dominique Fondaire de heer Michel Amand
Plaatsvervangende leden :	mevrouw Bénédicte Dusart de heer Christophe Charlemagne

Overeenkomstig artikel 19 van het samenwerkingsakkoord werd op 12 december 2024 door de federaal minister voor energie één effectief waarnemer en één plaatsvervangend waarnemer aangeduid:

Effectief waarnemer:	mevrouw Dalila Louhibi
Plaatsvervangend waarnemer:	mevrouw Elise Franssen

2.2 HUISHOUDELIJK REGLEMENT

Door de IBC werd, voor de praktische werking en rekening houdende met de bepalingen van het samenwerkingsakkoord, een huishoudelijk reglement uitgewerkt.

Volgens artikel 3 van het huishoudelijk reglement worden het eerste jaar de effectieve leden voor het Vlaamse Gewest aangeduid als voorzitter en secretaris, het tweede jaar de effectieve leden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het derde jaar de effectieve leden van het Waalse Gewest.

Bij beslissing van de vergadering van de IBC d.d. 14 maart 2025 werden mevrouw Ann Cuyckens en de heer Filip De Naeyer aangeduid als respectievelijke voorzitter en secretaris van de IBC voor het werkingsjaar 2025.

2.3 FINANCIERING

De IBC heeft geen financiële middelen. Het huishoudelijk reglement voorziet dat de financiering van het noodzakelijke personeel voor de IBC volledig ten laste komt van de gewesten en dat de bestaande accommodatie (gebouwen, computers, ...) van de regionale overheden zal worden gebruikt. De secretariaatskosten vallen ten laste van het Gewest dat het secretariaat waarneemt.

Alle kosten voor het organiseren van vergaderingen, vertalingen, briefwisseling e.d. werden in 2025, gezien het voorzitterschap en secretariaat werden waargenomen door het Vlaams Gewest, gedragen door de OVAM.

2.4 VERGADERINGEN

2.4.1 Partim BOFAS vzw

Hierna volgt een overzicht van de vergaderingen en agenda van de IBC voor het voorbije jaar :

Vrijdag 14 maart 2025

Agenda:

- Verslag vorige vergadering
- Rapportering voortgang dossiers
- Verlenging erkenning vzw BOFAS
- Parlementaire vragen
- Varia

Donderdag 24 april 2025

Agenda:

- Verslag vorige vergadering
- Parlementaire vragen
- Varia

Dinsdag 27 juni 2025

Agenda:

- Verslag vorige vergadering
- Rapportering voortgang dossiers
- Balansen, Jaarrekening, jaarverslag en verslag bedrijfsrevisor 2024 vzw BOFAS
- Budget 2025 vzw BOFAS
- Verlenging erkenning vzw BOFAS
- Parlementaire vragen
- Varia

Dinsdag 19 september 2025

Agenda:

- Verslag vorige vergadering
- Rapportering voortgang dossiers
- Parlementaire vragen
- Varia

Vrijdag 12 december 2025

Agenda:

- Verslag vorige vergadering
- Rapportering voortgang dossiers
- Problematiek van niet-afgeronde dossiers na 31 december 2027
- Attesten BOFAS in het kader van omgevingsvergunningen
- Parlementaire vragen
- Varia

2.4.2 Partim PROMAZ vzw

Hierna volgt een overzicht van de vergaderingen en agenda van de IBC voor het voorbije jaar :

Vrijdag 14 maart 2025

Agenda:

- Verslag vorige vergadering
- Overzicht aanvragen, registraties en dossiers
- Verzekeringssysteem vzw PROMAZ
- Budgetvooruitzichten
- Bijdrage via programma-overeenkomst
- Onderzoeksverslag
- Parlementaire vragen
- Varia

Donderdag 24 april 2025

Agenda:

- Verslag vorige vergadering
- Overzicht aanvragen, registraties en dossiers
- Aanvraag aanpassing van de bijdragen
- Verzekeringssysteem
- Parlementaire vragen
- Varia

Vrijdag 27 juni 2025

Agenda:

- Verslag vorige vergadering
- Balansen, jaarrekening, jaarverslag en verslag bedrijfsrevisor 2024 vzw PROMAZ
- Budget 2025 vzw PROMAZ
- Overzicht aanvragen, registraties en dossiers

- Aanvraag aanpassing van de bijdragen
- Verzekeringssysteem
- Parlementaire vragen
- Varia

Vrijdag 19 september 2025

Agenda:

- Verslag vorige vergadering
- Overzicht aanvragen, registraties en dossiers
- Saneringsprogramma
- Aanvraag aanpassing van de bijdragen
- Verzekeringssysteem
- Goedkeuring door de IBC van de nieuwe PROMAZ richtlijnen na 28 februari 2025
- Parlementaire vragen
- Varia

Woensdag 08 oktober 2025

Agenda:

- Procedure inning van de bijdrage op stookolie

Vrijdag 12 december 2025

Agenda:

- Verslag vorige vergadering
- Overzicht aanvragen, registraties en dossiers
- Update exploitatie 2025
- Draft budget 2026
- Saneringsprogramma
- Leesbaarheid van het PROMAZ saneringsprogramma
- Aanvraag aanpassing van de bijdragen
- Verzekeringssysteem
- Problematiek afhandeling dossiers verzekeringssysteem (prioriteitstelling, criteria, ...)
- Parlementaire vragen
- Varia

3 OVERZICHT BELANGRIJKSTE BESLISSINGEN INTERREGIONALE BODEMSANERINGSCOMMISSIE

Naar de algemene werking en organisatie van de Interregionale Bodemsaneringscommissie werden volgende beslissingen genomen:

Het **voorzitterschap en het secretariaat van de IBC** worden in 2025 uitgeoefend door het Vlaams Gewest. Mevrouw Ann Cuyckens en de heer Filip De Naeyer worden voorgedragen als voorzitter en secretaris van de IBC voor het kalenderjaar 2025.

Door het Rekenhof werd de vraag gesteld naar het **KBO nummer van de IBC**.

Door het Vlaams Gewest werd advies gevraagd aan het kantoor GSJ advocaten in verband met de inschrijving van de IBC in het KBO. Dit juridisch advies werd gegeven op 20 januari 2025.

Overeenkomstig dit juridisch advies:

IBC is een rechtspersoon maar geen onderneming volgens het Wetboek economisch recht omdat zij geen goederen of diensten op de markt brengt.

Daarnaast hebben de Gewesten de IBC opgericht als een gemeenschappelijke instelling, bedoeld in artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 op de hervorming van de instellingen (art. 18, §1 Samenwerkingsakkoord). Deze instelling heeft niet de vorm aangenomen van een rechtspersoon naar privaatrecht. De uitzondering van artikel III.49, §2, 5° WER is dus van toepassing.

De IBC moet zich dus niet inschrijven in het KBO. Dit werd op 23 januari 2025 teruggekoppeld met het Rekenhof.

Tot op heden is het niet mogelijk te werken met de ftp-server van de IBC.

Het secretariaat zorgt voor de opmaak van een **sharepoint locatie voor de IBC**. Ook de vroegere documenten van de ftp server dienen overgezet te worden. Tegen –februari-maart 2026 wordt verwacht alles operationeel te zijn. De gewestelijke en federale leden van de IBC geven door wie toegang dient te krijgen tot de sharepoint locatie.

3.1 PARTIM BOFAS VZW

3.1.1 Stand van zaken saneringsprogramma vzw BOFAS

Door BOFAS werd het voorbije jaar periodiek overzicht gegeven van de realisaties in het kader van de voorbije aanmeldingscampagnes.. Dit zowel voor locaties aangemeld in het kader van “verderzetting van de activiteiten van het tankstation” als “stopzetting van de activiteiten van het tankstation”.

Voor aanmeldingen bij BOFAS in het kader van “verderzetting van de activiteiten van een tankstation” vindt de terugbetaling van de kosten slechts plaats na het voorleggen van de facturen die betrekking hebben op de uitvoering van de sanering. De voorgelegde facturen moeten verantwoord zijn via een gedetailleerde kostenstaat opgesteld door de aangestelde bodemsaneringsdeskundige. De bodemsanering moet geattesteerd zijn door de bevoegde gewestelijke overheid die daarmee aangeeft dat de sanering werd uitgevoerd volgens de in dat Gewest toepasselijke normen en codes van goede praktijk. Uit cijfergegevens van de eerste twee aanmeldingsperiodes blijkt dat tot op heden nog steeds aanvragen tot terugbetaling dienen ingediend worden. Door BOFAS werd in het verleden reeds benadrukt dat in het kader van een mogelijke terugbetaling de timing van de aflevering van de eindverklaringen heel belangrijk is omdat zonder deze eindverklaring geen terugbetaling mogelijk is.

Voor de terugbetalingsdossiers zijn er nog 156 aanvragen openstaand voor de eerste twee aanmeldingsperiodes. Voor aanmeldingen in het kader van de derde aanmeldingsperiode zijn er nog 46 dossiers openstaand voor mogelijke terugbetaling.

Voor meer gedetailleerde informatie wordt verwezen naar deel 4 van het activiteitenverslag.

Voor de locaties aangemeld in het kader van “stopzetting van de activiteiten van een tankstation” zijn er nog 3 dossiers lopende. Dit in het kader van de eerste twee aanmeldingsperiodes. In het kader van de derde aanmeldingsperiode zijn er nog 38 dossiers lopende.

Voor meer gedetailleerde informatie wordt verwezen naar deel 4 van het activiteitenverslag.

3.1.2 Attesten BOFAS in het kader van omgevingsvergunningen

Door de afgevaardigde van BOFAS wordt op de IBC de problematiek en het voorstel toegelicht zoals voorgelegd op het Bestuursorgaan van BOFAS.

In de toekomst zal door BOFAS een “Blanco” of een “onvoorwaardelijk attest” ter beschikking worden gesteld. Dit voorstel wordt goedgekeurd door de IBC.

BOFAS sluit nog, indien noodzakelijk, verder kort met de entiteiten in de gewesten bevoegd voor het aspect omgevingsvergunningen.

3.1.3 Verlenging van de erkenning van de vzw BOFAS

Per brief dd 22 mei 2025 werd door BOFAS een aanvraag ingediend bij de IBC tot verlenging van de erkenning. Deze brief met het aanvraagdossier als bijlage werd door de IBC ontvangen op 26 mei 2025.

Op de vergadering van de IBC van 27 juni 2025 wordt door de IBC beslist goedkeuring te geven aan het door het secretariaat opgemaakte besluit tot verlenging van de erkenning van BOFAS. De erkenning van BOFAS wordt verlengd tot 31 december 2027. Dit besluit is bijgevoegd als bijlage.

Het besluit wordt door het secretariaat nadien verder gefinaliseerd en ondertekend. Evenals publicatie van het besluit in het Belgisch Staatsblad. Het besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 17 juli 2025.

3.1.4 Problematiek van niet-afgeronde dossiers na 31 december 2027

Vanuit de IBC wordt aan BOFAS de vraag gesteld wat met dossiers die nog niet zijn afgerond na 31 december 2027.

Hoe hiermee om te gaan (resterende middelen naar de gewesten, PROMAZ, het op de markt brengen (cfr SUBAT in Nederland) van het resterend pakket aan dossiers)? De mogelijke opties (juridisch, financieel,..) werden onderzocht door BOFAS.

Door de afgevaardigde van BOFAS wordt de problematiek en het voorstel toegelicht zoals voorgelegd op het Bestuursorgaan van BOFAS.

Het kantoor Liedekerke wordt door BOFAS nog verder ingeschakeld voor bijkomend juridisch onderzoek, zoals ook besproken op het bestuursorgaan BOFAS.

In functie van deze verdere analyse kan de IBC nadien nagaan welke aspecten we als IBC zelf verder wensen te onderzoeken om de totaliteit duidelijk voor ogen te hebben.

Terzelfdertijd wordt ook ingezet om de dossiers, waar ingeschat wordt dat deze niet gaan leiden tot een mogelijke terugbetaling, verder te onderzoeken of deze niet kunnen afgesloten worden. De meest recente lijst van “problematische dossiers” wordt door BOFAS bezorgd aan de gewesten.

3.2 PARTIM PROMAZ VZW

3.2.1 Aanvraag aanpassing van de bijdrage

Door PROMAZ werd per brief van 10 maart 2025 aan de IBC een aanvraag ingediend tot opstart van het bijdragesysteem (artikel 15 van het samenwerkingsakkoord) ten behoeve van PROMAZ. Dit met een verhoging van de verplichte bijdrage tot 0,01 euro per liter gasolie voor verwarming.

De IBC bracht op 24 april 2025 na beraadslaging het advies uit dat het volledige dossier duidelijk aantoonde dat het Fonds over onvoldoende financiële middelen beschikt om alle verdere uitgaven tot het einde van haar erkenning te kunnen financieren en een verhoging van de bijdrage tot 0,010 euro per liter gasolie voor verwarming vermeld in artikel 15, §3 van het samenwerkingsakkoord, noodzakelijk is tot het volbrengen van de opdracht van PROMAZ. Het gedocumenteerd dossier is bijgevoegd als bijlage.

De brieven werden op 8 mei 2025 verzonden door het secretariaat van de IBC. Dit naar de 3 gewestregeringen (minister-president en cc minister bevoegd voor leefmilieu) en de federale ministers bevoegd voor Economie en Energie. Afschrift werd nadien bezorgd aan de leden van de IBC.

De IBC heeft het voorbije jaar kennis genomen van:

- Het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2025 tot goedkeuring van de aanvraag van de vzw PROMAZ tot verhoging van de bijdrage als vermeld in het samenwerkingsakkoord van 25 juli 2018 tussen de federale staat, het Vlaams gewest, het Waals gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations en gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden;
- Het besluit van de Waalse Regering van 9 oktober 2025 tot goedkeuring van de aanvraag van de vzw PROMAZ tot verhoging van de bijdrage als vermeld in het samenwerkingsakkoord van 25 juli 2018 tussen de federale staat, het Vlaams gewest, het Waals gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations en gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden;
- Het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 2 oktober 2025 tot goedkeuring van de aanvraag van de vzw PROMAZ tot verhoging van de bijdrage als vermeld in het samenwerkingsakkoord van 25 juli 2018 tussen de federale staat, het Vlaams gewest, het Waals gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations en gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden;

In de loop van het kalenderjaar 2025 werd door de federale ministers bevoegd voor Economie en Energie op 14 oktober 2025 de bijlage ondertekend van de programma-overeenkomst betreffende de producten regeling van de maximum verkoopprijzen van de aardolie.

Door de IBC werd op 20 november 2025 aan de federale ministers bevoegd voor Energie en Economie een brief gestuurd met het verzoek om over te gaan tot implementatie van de verhoging van de noodzakelijke bijdrage met 0,01 euro per liter gasolie voor verwarming en dit vanaf 1 januari 2026. De betrokken besluiten hiervoor werden al aangereikt vanuit de FOD Economie aan de beide bevoegde kabinetten.

Door de federale ministers bevoegd voor Economie en Energie werd op 19 december 2025 beslist geen goedkeuring te geven op de door PROMAZ gevraagde verhoging van de bijdrage.

Doordat er geen unaniem akkoord is voor de verhoging van de noodzakelijke bijdrage met 0,01 euro per liter gasolie voor verwarming, wordt de bijdrage slechts verhoogd met 0,002 euro per liter gasolie voor verwarming en dit vanaf 1 januari 2026.

In een eerste reactie liet PROMAZ eind december 2025 aan de IBC weten, kennis te nemen van de beslissing van de federale overheid. PROMAZ wenst daarbij te benadrukken dat deze beslissing voor hen bijzonder teleurstellend is. De genomen beslissing heeft een aanzienlijke impact op de financiering en de continuïteit van het fonds. Indachtig artikel 35, §1 van het samenwerkingsakkoord is PROMAZ van oordeel dat een verhoging van de verplichte bijdrage noodzakelijk is om de uitvoering van hun wettelijke opdracht te waarborgen en hun werkingskosten te kunnen blijven dekken. In dat kader acht PROMAZ het aangewezen om een geactualiseerde aanvraag voor te bereiden en in te dienen bij de IBC.

PROMAZ geeft aan dat de genomen beslissing volgende gevolgen heeft:

- Uitgaande van de resterende reservemiddelen bij BOFAS – geraamd op ongeveer 55 miljoen euro – en de bij wet toegekende bijdrage van 0,002 euro per liter gasolie gebruikt voor verwarming van gebouwen, verwachten PROMAZ dat ze in haar huidige samenstelling nog maximaal drie jaar kan voortwerken. Daarbij houden ze rekening met het sociaal passief voor ontslagkosten van 22 medewerkers, evenals de overige uitgaven die gepaard gaan met een eventuele vervroegde stopzetting.
- De afgelopen drie jaar werd aanzienlijk geïnvesteerd in externe communicatie om zoveel mogelijk historische dossiers binnen te halen. Daarbij zijn engagementen aangegaan met burgers waar PROMAZ – als de situatie niet verandert – op zullen moeten terugkomen.
- Daarnaast zijn er 127 afgeronde dossiers die wachten op terugbetaling van hun kosten, samen goed voor bijna 6 miljoen euro. Deze aanvragers kregen de belofte dat hun dossier opnieuw zou worden geëvalueerd zodra de bijdrage in orde was na de driejarige aanvraagperiode. Die bijdrage bedraagt echter slechts 20% van het gevraagde bedrag, waardoor PROMAZ hen opnieuw zal moeten teleurstellen. Dit zal onvermijdelijk leiden tot extra ontevredenheid, negatieve berichtgeving in de pers en juridische geschillen. Met andere woorden: PROMAZ zal tijd en middelen moeten besteden aan problemen die PROMAZ nooit wilde en die met een correcte bijdrage vermeden hadden kunnen worden.
- Voor de saneringen die PROMAZ nog moet uitvoeren voor de aanvragen uit het verleden (deel 1 van de opdracht) zal het saneringsprogramma opnieuw bekeken moeten worden. Het is onzeker of PROMAZ het beoogde aantal dossiers per jaar kunnen blijven behandelen. Dit betekent opnieuw teleurgestelde aanvragers. Ook deze aanvragers gaan PROMAZ interpellieren over wat er aan de hand is.
- Dit jaar heeft PROMAZ het verzekeringssysteem ontwikkeld om gedupeerden de komende 16 jaar te ondersteunen (deel twee van de opdracht). Dit project vergde anderhalf jaar intensieve voorbereiding en kan niet zomaar stopgezet of bevroren worden.

- De oorspronkelijk gevraagde bijdrage hield rekening met een dalende stookoliemarkt, wat het essentieel maakte om zo snel mogelijk te starten met de inning. Hoe sterk de markt verder zal krimpen, blijft onzeker, maar dat ze zal krimpen is een zekerheid. Alleen al voor 2026 raamt PROMAZ een inkomstenverlies van 23 miljoen euro – middelen die PROMAZ definitief misloopt.
- Intussen heeft PROMAZ voor de nog uit te voeren saneringswerken afspraken gemaakt met een selectie van studiebureaus en aannemers voor de uitvoering van de werken. Ook zij hebben zich geëngageerd naar PROMAZ toe en sommigen hebben extra personeel aangeworven. Een aantal van deze bedrijven stellen PROMAZ intussen steeds nadrukkelijker vragen over hun toekomstperspectief.
- Eveneens zal PROMAZ het budget van 2026 opnieuw moeten analyseren. Denk daarbij onder meer aan het budget van 1,75 miljoen voor de communicatie in 2026. PROMAZ kan moeilijk communiceren over iets wat PROMAZ, als er niets verandert, misschien niet gaat kunnen nakomen.
- Ook krijgt PROMAZ vragen vanuit hun eigen personeel, die nadenken over hun toekomst bij PROMAZ.

Ondertussen heeft PROMAZ een en ander geëvalueerd en kan PROMAZ bevestigen dat ze meer dan waarschijnlijk tegen eind januari 2026 een nieuwe aanvraag zullen indienen. Dit is PROMAZ ook vanuit het samenwerkingsakkoord verplicht om te doen (art 35 §1). Intussen is PROMAZ gestart met een actualisering van de statistieken en de financiële cijfers. Zodra de voorbereidingen klaar zijn legt PROMAZ dit voor ter validatie aan de Raad van Bestuur en zal de IBC hierin eveneens betrekken.

3.2.2 Procedure inning van de bijdrage op stookolie

Rond de te volgen procedure voor de inning van de bijdrage op stookolie zijn er op federaal niveau vragen.

Een audit uitgevoerd door het FIA bij de FOD Economie geeft als aanbeveling dat de inning dient te gebeuren door de overheid en niet door een vzw. In het samenwerkingsakkoord is nu voorzien dat het Fonds verplicht is de bijdragen van de Accijnsplichtige ondernemingen te innen. Een wijziging van de procedure (aanpassing samenwerkingsakkoord, wet,) zou in dit kader nodig kunnen zijn.

Vanuit de FOD Economie werd in dit kader een brief aan de IBC bezorgd dd 7 oktober 2025 met ref E2-FAPETRO-2025-001169.

Toelichting wordt door de FOD Economie gegeven met betrekking tot de overgemaakte brief. Er is een procedure uitgewerkt waarbij Fapetro zorgt voor het aanschrijven van de accijnsplichtige ondernemingen, het ontvangen van de bijdragen en doorstorten van de bijdragen aan PROMAZ. Controle is voorzien door de FOD Economie samen met de IBC.

In de brief wordt aangegeven dat de geïnde bijdragen als subsidies worden aanzien en een subsidiebesluit wordt opgemaakt. De bemerking wordt geformuleerd dat in het samenwerkingsakkoord de verplichte bijdrage aanzien wordt als een “belasting-retributie” in de zin van artikel 173 van de grondwet. De belasting-retributie wordt geïnd met het oog op de volbrenging van de verplichte taken van PROMAZ. Het geld komt hier van de accijnsplichtige ondernemingen die het doorrekenen aan de burgers. Het geld komt niet van de overheid. Bij

een subsidie komt het geld wel van de overheid. Deze verplichte bijdragen kunnen dus niet aanzien worden als subsidies.

De bemerking wordt geformuleerd dat in artikel 25 van het samenwerkingsakkoord voorzien is dat het Fonds voor de inning van de bijdragen een beroep kan doen op de Bevoegde Federale Administratie die gebruik kan maken van de gegevens van het Fonds voor de Analyse van Aardolieproducten. De Bevoegde Federale Administratie kan voor haar diensten aan het Fonds een onkostenvergoeding aanrekenen. Desgevallend maakt deze onkostenvergoeding het voorwerp uit van een overeenkomst tussen het Fonds en de Belgische Staat. Het samenwerkingsakkoord voorziet dus in de mogelijkheid tot het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst tussen het Fonds (in casu de vzw PROMAZ) en de Belgische Staat rond de inning van de bijdragen. De dienst waarbij de overheid de inning van de verplichte bijdragen doet “in naam en voor rekening van” het Fonds (in casu de vzw Promaz) zou dus best onderdeel uitmaken van dergelijke overeenkomst. De federale overheid stort deze verplichte bijdragen dan integraal door naar het Fonds.

Met betrekking tot de controle op de procedure door de FOD Economie in samenwerking met de IBC werd door de FOD Economie een voorstel uitgewerkt hoe deze controle zou kunnen worden gezien. De IBC neemt kennis van de voorgelegde brief en kan zich aansluiten bij het door de FOD Economie voorgelegde voorstel. Dit wel rekening houdend met de bovenvermelde bemerkingen. Het voorstel waarbij het geheel zou verlopen via de overheid en niet via het Fonds heeft een beperkt procesrisico.

Voor een formele aanpassing van het samenwerkingsakkoord, indien dit nog noodzakelijk is, wordt eerst de praktische werking van het voorgelegde voorstel afgewacht.

Aan de FOD Economie wordt gevraagd PROMAZ op de hoogte te brengen van het geheel.

3.2.3 Overzicht aanvragen, registraties en dossiers

Door de afgevaardigden van PROMAZ wordt op elke vergadering een overzicht gegeven van de ingediende aanvragen en registraties enerzijds en de aanvaarde aanvragen of dossiers anderzijds.

PROMAZ ontving op het einde van de aanmeldingsperiode (die op 28 februari 2025 afliep) 4716 aanvragen. Daarnaast ontvingen zij nog 1589 registraties. Dit maakte samen 6305 ingediende ‘cases’.

De aanvragen doorlopen na ontvangen van de betaling achtereenvolgens volgende statussen: ingediend (1%), in behandeling (17%), opmaak overeenkomst (2%). 47% is ontvankelijk verklaard. Uit de ontvangen registraties is na onderzoek van PROMAZ nog 7% als aanvraag behandeld. De vermelde percentages zijn gebaseerd op de meest recente rapportage van PROMAZ (cijfers geüpdated tot 9 december 2025) aan de IBC van 12 december 2025.

25% van de aanvragen is onontvankelijk bevonden. Dit om diverse redenen:

- Geen complete aanvragen

- Geen bodemverontreiniging aanwezig
- Aanvragen die meerdere keren zijn ingediend
-

De huidige verdeling van de ontvankelijke aanvragen is als volgt::

- Vlaanderen: 67 %
- Brussel: 10%
- Wallonië: 23%

81% van de ontvankelijke of aanvaarde aanvragen (verder dossiers genoemd) is gecatalogeerd als “woonfunctie”. 19% van de dossiers is “niet-woonfunctie”.

Voor 57% van de dossiers doet PROMAZ de coördinatie (aanvraagtypes PSO en PSW).

21% zijn dossiers met vroeger afgeronde sanering (aanvraagtype CSC) waar de tussenkomst een terugbetaling door PROMAZ omvat.

Voor 22% van de dossiers zal de aanvrager het dossier zelf verderzetten (aanvraagtypes CSO en CSW) en na afronding en eindverklaring door de gewestelijke administraties zal PROMAZ de kosten terugbetalen.

Voor meer details over de aanvraagtypes en de aantallen, zie hoofdstuk 5.1.

3.2.4 Saneringsprogramma

Het globaal saneringsprogramma voor 2026 voorziet maximum 160 dossiers

305 projecten zijn in uitvoering. Deze hebben volgende regionale verdeling:

- Vlaanderen: 157 projecten
- Wallonie: 131 projecten
- Brussel: 17 projecten

Door de afgevaardigden van PROMAZ werd op het IBC overleg meegedeeld dat op heden het indienen van een saneringsprogramma mogelijk is, maar onder een licht gewijzigde vorm. Het voorstel omvat een trimestrieel voortschrijdend saneringsprogramma waarbij 3-maandelijks een update in functie van nieuwe dossiers wordt gemaakt.

Ook de dossiers met verontreiniging ontstaan na 28 februari 2025 die worden behandeld in het kader van het verzekeringssysteem (zie verder onder 3.2.6) worden ingevoegd in dit saneringsprogramma zonder dat dit enige invloed heeft op de reeds voorziene dossiers.

Door de IBC wordt opgemerkt dat in de door PROMAZ voorgestelde data het soms onduidelijk en verwarrend is wat juist bedoeld wordt met de terminologie (aanvragen, cases, dossiers, locaties, etc). Dit punt wordt

meegenomen naar het IBC overleg in het voorjaar 2026 om ten gronde uit te klaren met de afgevaardigden van PROMAZ.

Door de afgevaardigden van PROMAZ wordt meegedeeld dat er raamcontracten voorzien zijn met bodemsaneringsdeskundigen

- Gunning van het contract: voorzien tegen 1 oktober 2025
- Start van de opdrachten: voorzien tegen 1 november 2025

De raamcontracten omvatten zowel het uitvoeren van bodemonderzoeken als de begeleiding van saneringen inclusief veiligheidscoördinatie en hebben een looptijd van 5 jaar.

De verdeling van de geselecteerde bodemsaneringsdeskundigen (EBSD) per gewest is :

- Vlaams Gewest: 8 EBSD geselecteerd
- Waals Gewest: 5 EBSD geselecteerd
- Brussel Hoofdstedelijk Gewest : 3 EBSD geselecteerd

Het huidige gebruik door PROMAZ van de contracten van BOFAS loopt daardoor op zijn einde.

3.2.5 Onderzoeksverslag

In het samenwerkingsakkoord en de website van PROMAZ wordt aangegeven welke documenten in aanmerking komen als een onderzoeksverslag.

Door het Brussels gewest wordt vastgesteld dat PROMAZ de aanvragers vraagt om een onderzoeksverslag te laten uitvoeren, zelfs in gevallen waar vaststellingen door de overheid werden gemaakt. Men vraagt zich af hoe PROMAZ de communicatie heeft gedaan om duidelijk te maken wat verstaan wordt onder een onderzoeksverslag. Ook het voorhanden zijn van informatie bij de overheid, wordt dit gecheckt?

Door de afgevaardigden van PROMAZ wordt aangegeven dat de voorbije jaren telkenmale werd nagegaan of informatie beschikbaar is bij het Brussels gewest.

3.2.6 Verzekeringssysteem

In het samenwerkingsakkoord is voorzien dat het fonds dient te voorzien in het uitwerken en desgevallend laten implementeren van een systeem dat het mogelijk maakt om verzekeringscontracten te sluiten tot dekking van de schade die uit de toekomstige bodemverontreiniging door de exploitatie van een Gasolietank kan ontstaan.

Door de afgevaardigden van PROMAZ wordt toelichting gegeven bij het verzekeringssysteem.

De vragen zoals geformuleerd door de gewesten en voorafgaandelijk bezorgd aan PROMAZ en de antwoorden worden overlopen.

Er wordt een captive opgericht in Groothertogdom Luxemburg om juridische, administratieve en organisatorische redenen. Dit onder de naam PROMAZ RE. MS Amlin is de herverzekeraar die bereid is de captive te ondersteunen. PROMAZ RE valt onder de strikte controle van CAA in Luxemburg (openbare instelling in Luxemburg onder voogdij van minister van financiën). Het benodigde kapitaal en de premies worden gefinancierd door PROMAZ vzw die ook 100% aandeelhouder is. In het captive project zijn de nodige auditeringen voorzien.

Een communicatie wordt door PROMAZ voorzien rond het uitgewerkte verzekeringssysteem.

Door de afgevaardigden van PROMAZ wordt meegedeeld dat er een akkoord op het captive project is gegeven door de CAA in Luxemburg.

De IBC is principieel akkoord met het door PROMAZ vooropgestelde verzekeringssysteem. De bemerking wordt wel geformuleerd dat het verzekeringssysteem nu beperkt is tot 100.000 euro per schadegeval. In de toekomst dient opgevolgd en nagegaan te worden of geen bijstelling nodig is van dit plafond.

Het verzekeringssysteem is vanaf 1 maart 2025 in voege. De voorwaarden om in aanmerking te komen voor het verzekeringssysteem zijn onder meer:

- Enkel voor bodemverontreiniging ontstaan na 28 februari 2025.
- Actieve gebruiker op mazout
- Bewijsstuk mazoutfactuur
- Coordinatie door PROMAZ - Uitzondering mits argumentatie
- Maximale tussenkomst: 100.000 euro (residentieel) en 50.000 (niet residentieel)
- Worden met prioriteit opgenomen in het saneringsprogramma

Op 1 april 2025 werd aan PROMAZ het principieel akkoord van de IBC bezorgd met betrekking tot het voorgelegde verzekeringssysteem.

3.2.7 Problematiek afhandeling van dossiers verzekeringssysteem (prioriteitstelling, criteria,...)

Op het IBC overleg werd, rekening houdende met de principes van het door de IBC reeds goedgekeurde verzekeringssysteem, bespreking gehouden met de afgevaardigden van PROMAZ rond onder meer:

- Argumenten/criteria rond het in eigen beheer uitvoeren?
- De wijze van invoeging in het saneringsprogramma?
- Of alle dossiers met hoge prioriteit dan nog kunnen worden uitgevoerd?

Rond het punt “argumenten/criteria rond het in eigen beheer uitvoeren van saneringen” zijn er nog zaken uit te klaren en te verduidelijken. Dit punt wordt terug voorzien op het overleg van de IBC in het voorjaar 2026.

3.2.8 Goedkeuring door de IBC van de nieuwe PROMAZ richtlijnen na 28 februari 2025

Door PROMAZ is een modelovereenkomst opgemaakt en beschikbaar voor de aanmeldingen in het kader van het verzekeringssysteem wat in voege is vanaf 1 maart 2025. Dus voor nieuwe en toekomstige schadegevallen met verontreiniging door mazouttanks.

De IBC kan formeel geen goedkeuring geven op de modelovereenkomst in het kader van de verzekering. In het samenwerkingsakkoord is enkel een goedkeuring door de IBC voorzien voor de modelovereenkomsten aangegaan in het kader van de sanering (van de dossiers met gekende verontreiniging aangemeld tijdens de aanmeldingsperiode tot 28 februari 2025).

4 RESULTATEN WERKING VZW BOFAS

4.1 AANMELDINGEN IN HET KADER VAN HET SAMENWERKINGSAKKOORD (EERSTE EN TWEEDE AANMELDINGSPERIODE)

Alle tankstations die voldoen aan de voorwaarden van het samenwerkingsakkoord konden de voorbijaande jaren een dossier indienen bij BOFAS.

In het kader van deze aanmeldingsperiodes zijn 5029 aanvragen voor tussenkomst bij BOFAS ingediend. Hiervan werden 3705 aanvragen ontvankelijk verklaard. Er zijn sindsdien 22 van de 3705 ontvankelijke aanvragen geannuleerd: 21 dossiers van het type “verderzetting” en 1 dossier van het type “verderzetting-retroactief”.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal ontvankelijke aanvragen per type en per regio.

Beslissing	Gewest	Sluiting	Sluiting retroactief	Verderzetting	Verderzetting retroactief	Totaal
Ontvankelijk	Brussel	93	18	56	44	211
	Vlaanderen	1.210	185	676	223	2.294
	Wallonië	661	26	428	85	1.200
Totaal		1.964	229	1.160	352	3.705
In behandeling	Brussel	0	0	0	0	0
	Vlaanderen	0	0	0	0	0
	Wallonië	0	0	0	0	0
Totaal		0	0	0	0	0
Onontvankelijk	Brussel	56	4	27	11	98
	Vlaanderen	416	48	172	52	688
	Wallonië	378	6	140	14	538
Totaal		850	58	339	77	1.324
31.12.2025		2.814	287	1.499	429	5.029

Tabel: Aantal aanmeldingen per Gewest

4.2 AANMELDINGEN IN HET KADER VAN HET SAMENWERKINGSAKKOORD (DERDE AANMELDINGSPERIODE)

Op 8 mei 2019 werd het nieuwe Samenwerkingsakkoord van 25 juli 2018 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations en gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden van kracht. Vanaf die

datum konden nieuwe aanvragen tot toetreding tot BOFAS worden ingediend. De periode van indiening liep gedurende 6 maanden tot 8 november 2019.

Tot 8 november 2019 werden 480 aanvragen voor tussenkomst bij BOFAS ingediend. Na evaluatie van alle dossiers werden 274 van de 480 ingediende aanvragen ontvankelijk verklaard. Sindsdien is er nog 1 bijkomend dossier van het type “sluiting” ontvankelijk verklaard en zijn 6 dossiers van het type “verderzetting” geannuleerd.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal aanvragen per type en gewest.

Beslissing	Gewest	Sluiting	Sluiting retroactief	Verderzetting	Verderzetting retroactief	Totaal
Ontvankelijk	Brussel	11	1	6	0	18
	Vlaanderen	70	2	41	0	113
	Wallonië	83	0	60	0	143
Totaal		164	3	107	0	274
In behandeling	Brussel	0	0	0	0	0
	Vlaanderen	0	0	0	0	0
	Wallonië	0	0	0	0	0
Totaal		0	0	0	0	0
Onontvankelijk	Brussel	17	1	5	0	24
	Vlaanderen	60	0	20	0	80
	Wallonië	70	0	31	2	103
Totaal		147	1	56	2	206
31.12.2025		311	4	163	2	480

Tabel: Aantal aanmeldingen per Gewest

4.3 REALISATIE VAN HET SANERINGSPROGRAMMA IN HET KADER VAN HET SAMENWERKINGSAKKOORD (EERSTE EN TWEEDE AANMELDINGSPERIODE)

In totaal zijn er 1964 locaties aangemeld in het kader van “sluiting van de activiteiten van een tankstation”. De bodemonderzoeken en saneringen zijn afgerond op 99,6% van de locaties. Voor nog 3 locaties zijn acties lopende:

- voor de 3 locaties is een eindevaluatierapport in opmaak of ingediend

Voor de locaties aangemeld in het kader van “sluiting van de activiteiten van een tankstation – retroactief” zijn van de 229 ontvankelijke dossiers 228 dossiers volledig en terugbetaalbaar of 99,6%.

Voor de locaties aangemeld in het kader van “verderzetting van de activiteiten van een tankstation” zijn van de 1139 ontvankelijke dossiers 1000 dossiers volledig en terugbetaalbaar of 87,8%.

Van de 351 ontvankelijke dossiers aangemeld in het kader van “verderzetting van de activiteiten van het tankstation – retroactief” zijn er 335 dossiers volledig en terugbetaalbaar of 95,4%.

4.4 REALISATIE VAN HET SANERINGSPROGRAMMA IN HET KADER VAN HET SAMENWERKINGSAKKOORD (DERDE AANMELDINGSPERIODE)

In totaal zijn er 165 locaties aangemeld in het kader van “sluiting van de activiteiten van een tankstation ”.

Voor 127 locaties zijn de eindrapporten goedgekeurd. Op 38 locaties zijn nog volgende acties lopende:

- 3 locaties bevinden zich nog in onderzoeksfase
- Voor 3 locaties wordt het bodemsaneringsproject opgesteld
- 4 locaties bevinden zich in fase civieltechnische werken
- Op 7 locaties is een in-situ sanering lopende
- voor de overige locaties is het eindevaluatierapport in opmaak of afgerond

Voor de locaties aangemeld in het kader van “sluiting van de activiteiten van een tankstation – retroactief” zijn de 3 ontvankelijke dossiers volledig en terugbetaalbaar of 100 %.

Voor de locaties aangemeld in het kader van “verderzetting van de activiteiten van een tankstation” zijn van de 101 ontvankelijke dossiers 55 dossiers volledig en terugbetaalbaar of 54,5 %.

Er waren geen ontvankelijke dossiers in het kader van “verderzetting van de activiteiten van het tankstation – retroactief”.

5 RESULTATEN WERKING VZW PROMAZ

5.1 AANMELDINGEN IN HET KADER VAN HET SAMENWERKINGSAKKOORD

5.1.1 Aanmeldingen ingediend tijdens de aanmeldingsperiode (tot 28/02/2025)

Tot eind 2025 werden er door PROMAZ 4489 aanvragen na onderzoek in behandeling genomen.

Deze aanmeldingen kunnen opgedeeld worden in volgende categorieën:

- Curatieve tussenkomst bij een bodemsanering bij wijze van overgangsmaatregel
 - o CSC: de werken werden opgestart uiterlijk 31 mei 2022 en de bodemsanering is volledig afgerond
 - o CSW: de werken werden opgestart uiterlijk 31 mei 2022 en de aanvrager saneert en prefinanciert verder
 - o PSW: de werken werden opgestart uiterlijk 28 februari 2022 en PROMAZ neemt de sanering over
- Curatieve tussenkomst bij een nog uit te voeren bodemsanering
 - o CSO: de aanvrager saneert en prefinanciert
 - o PSO: PROMAZ neemt de sanering op zich

De onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal aanvragen per type en gewest.

Beslissing	Gewest	CSC	CSO	CSW	PSO	PSW	Totaal
Ontvankelijk	Brussel	29	56	2	134	3	224
	Vlaanderen	358	267	52	820	62	1559
	Wallonië	101	106	35	299	17	558
Totaal		488	429	89	1253	82	2341
In behandeling	Brussel	11	11	2	82	0	106
	Vlaanderen	27	68	6	413	4	518
	Wallonië	27	22	3	154	1	207
Totaal		65	101	11	649	5	831
Onontvankelijk	Brussel	4	14	1	32	0	51
	Vlaanderen	72	142	8	772	10	1004
	Wallonië	15	56	2	181	8	262
Totaal		91	212	11	985	18	1317
31.12.2025		644	742	111	2887	105	4489

Tabel: Aantal aanmeldingen per Gewest

Daarnaast zijn er nog 402 aanvragen geannuleerd en zijn er 1589 registraties ingediend en behandeld, waarvan er op dit moment 51 registraties kunnen omgezet worden naar een aanvraag. Het grootste deel (40%) van de ontvankelijke aanmeldingen hebben betrekking op aanmeldingen van het type PSO (PROMAZ neemt de sanering op zich)

5.1.2 Aanmeldingen vallend onder het verzekeringssysteem Promaz RE (vanaf 1/03/2025)

Sinds 1 maart en tot eind 2025 zijn er 94 aanvragen voor nieuwe schadegevallen bij PROMAZ ingediend. Hiervan zijn er 28 ontvankelijk verklaard.

Voor deze 'nieuwe' gevallen is 85% residentieel.

Procentuele verdeling over de gewesten is als volgt 47% Vlaanderen, 49% Wallonië en 4% gelegen in Brussel.

In theorie neemt PROMAZ hier het initiatief (cfr. aanvraagtypes PSO), in samenspraak met de 'andere' verzekeringen die eventueel reeds tussenkomen. Indien dit gemotiveerd wordt, kan de aanvrager ook zelf het nieuwe geval saneren (cfr. aanvraagtypes CSO).

5.2 TERUGBETALINGEN EN UITVOERING SANERINGSPROGRAMMA

5.2.1 Terugbetalingen

Zoals hoger vermeld, hebben 21% van de dossiers een reeds (vroeger) afgeronde sanering (aanvraagtype CSC) waar de tussenkomst een terugbetaling omvat door PROMAZ.

Voor 22% van de dossiers zal de aanvrager het dossier zelf verderzetten (aanvraagtypes CSO en CSW) en na afronding en eindverklaring door de gewestelijke administraties zal PROMAZ de kosten terugbetalen.

73% van de terugbetalingsdossiers is terugbetaald of staat in de planning. Er is op dit moment nog 5,9 Mio Euro openstaand aan terugbetalingen voor reeds uitgevoerde saneringen. Ongeveer 9,6 Mio Euro is reeds betaald. Gemiddelde bedrag van de uitgevoerde terugbetalingen is circa 31.000 Euro.

5.2.2 Saneringsprogramma

Voor 57% van de dossiers doet PROMAZ de coördinatie (aanvraagtypes PSO en PSW). Deze dossiers worden geprioriteerd via de PIP-systematiek.

Er zijn reeds voor 305 dossiers projecten in uitvoering. Daarvan 157 in Vlaanderen, 131 in Wallonië en 17 in het Brussel Hoofdstedelijk Gewest.

Het overgrote deel van de 247 dossiers met de hoogste prioriteitsklasse (PIP 399) is reeds opgestart.

Voor 2026 worden 160 dossiers opgestart. Dit zijn overwegend dossiers komende uit de PIP-systematiek. Er worden per trimester ook een aantal 'dossiers RE' opgestart, dus de aanvaarde aanvragen voor nieuwe gevallen met bodemverontreiniging na 1 maart 2025.

Bijlage 1

Besluit van de Interregionale Bodemsaneringscommissie houdende verlenging van de erkenning van de vereniging zonder winstoogmerk BOFAS, Hermeslaan 11 te 1932 Zaventem

De Interregionale Bodemsaneringscommissie,

Gelet op het Samenwerkingsakkoord van 25 juli 2018 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations en gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden, aangenomen bij:

- het decreet van het Waalse Gewest van 28 februari 2019 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 25 juli 2018 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations en gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 5 april 2019;
- het decreet van het Vlaams Gewest van 1 maart 2019 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 25 juli 2018 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations en gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 28 maart 2019;
- de ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 4 april 2019 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 25 juli 2018 tussen de federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations en gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 3 mei 2019;
- de wet van 28 april 2019 houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord van 25 juli 2018 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations en gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 8 mei 2019;

Gelet op de besluiten van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 17 juli 2003 en 16 januari 2025, van de Vlaamse Regering van 19 september 2003 en 8 december 2017 en van de besluiten van de Waalse Regering van 27 november 2003, 3 mei 2007, 11 maart 2010, 2 mei 2013 en 14 januari 2021 betreffende de samenstelling van de Interregionale Bodemsaneringscommissie;

Gelet op het besluit van de federaal minister bevoegd voor Energie van 12 december 2024 betreffende de samenstelling van de Interregionale Bodemsaneringscommissie;

Gelet op de beslissing van 14 maart 2025 van de Interregionale Bodemsaneringscommissie houdende aanduiding van de Voorzitter en de Secretaris;

Gelet op het besluit van 3 maart 2004 van de Interregionale Bodemsaneringscommissie houdende erkenning van de VZW BOFAS, J. Bordetlaan 166, bus 1, te 1140 BRUSSEL, zoals gewijzigd op 8 november 2007;

Gelet op het besluit van 29 juni 2009 van de Interregionale Bodemsaneringscommissie houdende verlenging van de erkenning van de VZW BOFAS, J. Bordetlaan 166, bus 1, te 1140 BRUSSEL, tot 26 maart 2019;

Gelet op het besluit van 29 januari 2019 van de Interregionale Bodemsaneringscommissie houdende verlenging van de erkenning van de VZW BOFAS, J. Bordetlaan 166, bus 1, te 1140 BRUSSEL, tot 31 december 2021;

Gelet op het besluit van 28 september 2021 van de Interregionale Bodemsaneringscommissie houdende verlenging van de erkenning van de VZW BOFAS, J. Bordetlaan 166, bus 1, te 1140 BRUSSEL, tot 04 januari 2026;

Gelet op artikel 37, § 4, eerste lid, van het Samenwerkingsakkoord dat bepaalt dat de erkenning voor één of meerdere hernieuwbare termijn(en) van maximum vijf jaar kan worden verlengd;

Gelet op de aanvraag tot verlenging van de erkenning van de VZW BOFAS per brief van 22 mei 2025, en dat deze aanvraag op 26 mei 2025 door de Interregionale Bodemsaneringscommissie is ontvangen;

Dat de genoemde aanvraag tot verlenging van de erkenning bij aangetekende brief met ontvangstbevestiging in 7 exemplaren is ingediend bij de Interregionale Bodemsaneringscommissie en dit overeenkomstig artikel 37, §1 van het Samenwerkingsakkoord, en derhalve ontvankelijk is;

Dat de genoemde aanvraag tot verlenging van de erkenning de vereiste documenten en informatie bevat overeenkomstig artikel 37, §2 van het Samenwerkingsakkoord, en derhalve volledig is;

Overwegende dat de VZW BOFAS voldoet aan alle erkenningsvoorwaarden die door het Samenwerkingsakkoord worden opgelegd, namelijk;

Dat, overeenkomstig artikel 24, 1° van het Samenwerkingsakkoord, de VZW BOFAS opgericht is als vereniging zonder winstoogmerk overeenkomstig de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen en dat haar gecoördineerde statuten zijn bekendgemaakt in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 18 maart 2024.

Dat de levensduur van de VZW BOFAS werd verlengd tot 31 december 2027 bij beslissing van de Algemene vergadering van de VZW BOFAS op 30 april 2025 en bekendgemaakt in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 12 mei 2025. Dat de statuten van de VZW BOFAS de volledige periode bestrijken waarvoor de verlenging van de erkenning wordt aangevraagd;

Dat, overeenkomstig artikel 24, 2° van het Samenwerkingsakkoord, het enige statutaire doel van de VZW BOFAS de vervulling van de opdracht omschreven in artikel 4 van het Samenwerkingsakkoord is, overeenkomstig de daarin vervatte voorwaarden;

Dat de aanvraag tot verlenging van de erkenning van de VZW BOFAS is ingediend om de doelstelling van het Fonds te verwezenlijken, om de goede werking van het Fonds te garanderen, zowel wat de correcte uitvoering van de werkzaamheden als wat de verwerking van de terugbetalingen betreft, en om de laatste lopende dossiers af te ronden;

Dat, overeenkomstig artikel 24, 3° van het Samenwerkingsakkoord, de bestuurders van de VZW BOFAS en de personen die de VZW kunnen verbinden, hun burgerlijke en politieke rechten bezitten en niet bij een in kracht

van gewijsde gegaan vonnis of arrest van een rechtscollège veroordeeld zijn voor een inbreuk op de milieuwetgeving van de Federale Overheid, de Gewesten of van een lidstaat van de Europese Unie;

Dat, overeenkomstig artikel 24, 4° van het Samenwerkingsakkoord, de VZW BOFAS over voldoende middelen beschikt om haar opdracht te blijven uitvoeren en om de werkingskosten voor de afronding van de lopende dossiers te dekken;

Dat de VZW BOFAS, overeenkomstig artikel 24, 5° van het Samenwerkingsakkoord, voldoende representatief is voor de betrokken sector;

Dat het Samenwerkingsakkoord de keuze liet aan de sectororganisaties om de erkenning van de VZW BOFAS uit te breiden met de uitvoering en financiering van bodemsanering van gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden of om een andere VZW op te richten om deze activiteiten met betrekking tot Gasolietanks op zich te nemen, in welk geval deze laatste VZW in eerste instantie zal worden gefinancierd door de overschotten die de VZW BOFAS verwerft of heeft verworven via de bijdragen van de accijnsplichtige ondernemingen;

Dat de VZW BOFAS ervoor gekozen heeft om enkel een verlenging aan te vragen van haar erkenning als Fonds voor de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations, zonder uitbreiding van het statutair doel tot de Gasolietanks. Overeenkomstig artikel 15 van het Samenwerkingsakkoord is de VZW BOFAS dan wel verplicht om aan het Fonds erkend voor de uitvoering en financiering van bodemsanering van gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden financiële middelen toe te kennen. In het kader van het Samenwerkingsakkoord staat de VZW BOFAS dus in de eerste plaats, via de bijdragen van de accijnsplichtige ondernemingen die het verwerft of verworven heeft, in voor de financiering van het Fonds erkend voor de uitvoering en financiering van bodemsanering van gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden;

BESLUIT:

Artikel 1. § 1. De erkenning van de VZW BOFAS wordt verlengd tot 31 december 2027.

§ 2. De saneringswerkzaamheden met betrekking tot aanmeldingen in het kader van sluiting, met inbegrip van de monitoring na de uitvoering van de werkzaamheden, alsmede terugbetalingen voor aanmeldingen in het kader van sluiting bij wijze van overgangsmaatregel, verderzetting of verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel, moeten uiterlijk op 31 december 2027 zijn voltooid.

Art. 2. Alle verplichtingen die op het Fonds rusten uit hoofde van het Samenwerkingsakkoord, zijn van toepassing op de houder van deze erkenning.

Art. 3. De houder van deze erkenning is verplicht het jaarverslag van de VZW BOFAS over het voorgaande jaar vóór 30 april in te dienen bij de Interregionale Bodemsaneringscommissie.

Art. 4. Onverminderd de eventuele toepassing van de Wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, worden opdrachten die de VZW BOFAS aan derden uitbesteedt, gegund na mededinging, waarbij de VZW BOFAS de ondernemers op gelijke en niet-discriminerende wijze behandelt en op een transparante en proportionele wijze handelt.

De VZW BOFAS mag de toewijzing van de opdrachten niet aan derden delegeren.

Art. 5. De VZW BOFAS stelt de financiële middelen die het verwerft of verworven heeft via de bijdragen opgenomen in artikel 5 van het Samenwerkingsakkoord via voorschotten op het vereffeningssaldo ter beschikking van het Fonds erkend voor de uitvoering en financiering van bodemsanering van gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden.

Bij de vereffening van de VZW BOFAS moet het vereffeningssaldo, voor zover nog niet via de voorschotten aan het Fonds overgedragen, aan deze laatste om niet worden overgedragen.

Art. 6. Onverminderd de eventuele betwistingen over een subjectief recht voor de hoven en rechtbanken van de rechterlijke orde, staat voor de Raad van State een beroep tot nietigverklaring van deze beslissing open.

Daartoe moet een gedagtekend en ondertekend verzoekschrift tot nietigverklaring bij aangetekend schrijven aan de Raad van State worden gezonden binnen 60 dagen vanaf de dag na de kennisgeving of bekendmaking van dit besluit

Dit verzoek tot nietigverklaring moet naar het volgende adres worden gezonden:

Raad van State

Griffier

Afdeling Bestuursrechtspraak

Wetenschapsstraat 33

1040 BRUSSEL

Het verzoek tot nietigverklaring kan ook elektronisch worden ingediend op de website van de Raad van State: <https://eproadmin.raadvst-consetat.be>.

Art. 7. Dit besluit treedt in werking de dag waarop ze in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt wordt.

Mechelen, 27 juni 2025

Namens de Interregionale Bodemsaneringscommissie,

Filip DE NAEYER

Secretaris

Ann CUYCKENS

Voorzitter

Bijlage 2

Interregionale Bodemsaneringscommissie

Gedocumenteerd dossier met betrekking tot de aanvraag van de vzw PROMAZ dd 10 maart 2025 tot verhoging van de bijdrage zoals voorzien in artikel 15 van het samenwerkingsakkoord van 25 juli 2018 tussen de federale staat, het Vlaams gewest, het Waals gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations en gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden

0. Inleiding

In het Samenwerkingsakkoord is, met betrekking tot de taakstelling van het Fonds voor de uitvoering en financiering van de bodemsanering van gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden, in artikel 14 de volgende bepaling voorzien:

De Interregionale Bodemsaneringscommissie laat, onder de voorwaarden die zij bepaalt, een Fonds toe met als opdracht:

1° Binnen de voorziene financiële middelen tussen te komen in Bodemsanering van Bodemverontreiniging veroorzaakt door de exploitatie van Gasolietanks en dit conform het bepaalde in de artikelen 17 tot en met 22.

Met betrekking tot de prioriteit van de tijdens het werkingsjaar te saneren Verontreinigde Terreinen of Verontreinigde Sites worden Gasolietanks voor de verwarming van gebouwen met een woonfunctie prioritair gesaneerd of gefinancierd. Er kunnen bijkomende voorrangscriteria worden aangenomen in functie van de gezondheidsrisico's, de milieunoodzaak of socio-economische overwegingen.

2° Het uitwerken en desgevallend laten implementeren van een systeem dat het mogelijk maakt om verzekeringscontracten te sluiten tot dekking van de schade die uit de toekomstige Bodemverontreiniging door de exploitatie van een Gasolietank kan ontstaan.

Door de Interregionale Bodemsaneringscommissie werd op 25 november 2021 de vzw PROMAZ erkend voor een duur van 20 jaar.

In het Samenwerkingsakkoord is, met betrekking tot de financiering van het Fonds voor de uitvoering en financiering van de bodemsanering van gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden, in artikel 15 de volgende bepaling voorzien:

Artikel 15. – Financiering

§1. Het Fonds wordt in eerste instantie gefinancierd door de financiële middelen die de vzw BOFAS verwerft of verworven heeft via de bijdragen opgenomen in artikel 5 van Titel II.

Indien het Fonds een andere rechtspersoon is dan vzw BOFAS, stelt vzw BOFAS deze middelen via voorschotten op het vereffeningssaldo ter beschikking van het Fonds. Bij de vereffening van de vzw BOFAS moet het vereffeningssaldo, voor zover nog niet via de voorschotten aan het Fonds overgedragen, aan deze laatste om niet worden overgedragen.

§2. De Accijnsplichtige ondernemingen zijn gehouden aan het Fonds de stortingen te verrichten die nodig zijn voor het volbrengen van zijn opdracht en voor de dekking van zijn werkingskosten.

§3. De verplichte bijdrage die door het Fonds lastens de Accijnsplichtige ondernemingen wordt geheven, bedraagt voor:

Gasolie voor verwarming (GN-code 27 10 19 41, 45 en 49): 0,000 euro per liter brandstof die tot verbruik wordt uitgeslaan of waarvan een tekort wordt vastgesteld.

§4. De in artikel 15, § 3, bedoelde bijdrage zal worden verrekend via de Programma-overeenkomst betreffende de regeling van de verkoopprijzen van de aardolieproducten.

Indien voor een of andere reden, de maximumprijzen van de aardolieproducten niet langer door de Programma-overeenkomst worden vastgelegd, treft de Federale Staat de nodige maatregelen opdat de totale bijdragen die voor het Fonds voorzien zijn, beschikbaar zouden blijven onder de aanvankelijke voorwaarden.

§ 5. Ten laatste 3 maanden na het einde van de periode bedoeld in artikel 18 of 21, en vervolgens op semestriële basis rapporteert het Fonds aan de Interregionale Bodem-saneringscommissie op gedetailleerde wijze over zijn te verwachten inkomsten en uitgaven betreffende de resterende periode van de erkenning. De Interregionale Bodemsanerings-commissie neemt deze rapportering en een analyse ervan op in haar jaarverslag zoals bedoeld in artikel 29, §4.

§ 6. Ten laatste zes maanden na ontvangst van de rapportering bedoeld in §5, stuurt de Interregionale Bodemsaneringscommissie aan de gewestregeringen en de federale ministers bevoegd voor Energie en Economie een gedocumenteerd dossier ter beslissing dat minstens de volgende elementen bevat:

- 1. Een overzicht van de te verwachten nog beschikbare financiële middelen op het ogenblik van het einde van de erkenning van het Fonds erkend overeenkomstig artikel 4;*
- 2. Een overzicht van de te verwachten totale inkomsten van het Fonds, in het bijzonder deze afkomstig van de verplichte bijdrage bedoeld in artikel 15, §3;*
- 3. Een overzicht van de te verwachten totale uitgaven van het Fonds te rekenen vanaf de erkenning van het Fonds;*
- 4. Een overzicht van de reeds gedane uitgaven van het Fonds tot op het moment van het opstellen van dit dossier;*
- 5. Een overzicht van de verwachte spreiding van de nog te realiseren uitgaven over de resterende periode tot het einde van de erkenning van het Fonds;*

6. *Een conclusie die aangeeft of het Fonds over voldoende, onvoldoende of te veel financiële middelen beschikt om alle verdere uitgaven tot het einde van haar erkenning te kunnen financieren en een voorstel van respectievelijk niet-aanpassing, verhoging of verlaging van de bijdrage bedoeld in art 15,§3*

Elke twee jaar te rekenen vanaf het eerste gedocumenteerde dossier actualiseert de Interregionale Bodemsaneringscommissie dit dossier en stuurt ze dit ter beslissing naar de gewestregeringen en de federale ministers bevoegd voor Energie en Economie.

§ 7. Indien er door de gewestregeringen en de federale ministers bevoegd voor Energie en Economie geen unanieme beslissing genomen wordt binnen een periode van 6 maanden na datum van het doorsturen van het gedocumenteerde dossier bedoeld in artikel 15,§6, wordt de conclusie aanvaard en de bijdrage bedoeld in artikel 15,§3 automatisch verhoogd met 0,002 euro per liter brandstof bij een conclusie van onvoldoende financiële middelen of verlaagd met 0,002 euro per liter brandstof bij een conclusie van te veel financiële middelen

§ 8. De aanpassing van de bijdrage bedoeld in art 15,§3 gebeurt overeenkomstig de procedure vermeld in art 35,§6 tot en met art 35,§7.

De eerste financiering van de vzw PROMAZ wordt voorzien met de resterende middelen van de vzw BOFAS. Rekening houdende met de noodzakelijke middelen voor de derde aanmeldingsperiode bij de vzw BOFAS, zal een resterend bedrag beschikbaar zijn van circa 110.000.000 euro.

Voor de tweede financiering van de vzw PROMAZ zal, op basis van informatie verzameld tijdens de aanmeldingsperiode van 3 jaar en tijdens de eerste saneringen, de verdere financiële behoeften om het volledige mechanisme te kunnen dekken, kunnen worden gepreciseerd. Er zullen hiervoor regelmatig tussentijdse rapporten aan de overheden worden overgemaakt.

Vanaf het einde van de aanmeldingsperiode van 3 jaar (in casu 28 februari 2025) dient de vzw PROMAZ aan de Interregionale Bodemsaneringscommissie op gedetailleerde wijze te rapporteren over zijn te verwachten inkomsten en uitgaven over de resterende periode van de erkenning.

Dit moet de Interregionale Bodemsaneringscommissie (verder genoemd IBC) toelaten ten laatste 6 maanden nadien een eerste maal een gedocumenteerd dossier op te stellen en dit ter beslissing voor te leggen aan de gewestregeringen en aan de bevoegde federale ministers.

Indien de conclusie van het eerste gedocumenteerd dossier aangeeft dat er onvoldoende financiële middelen zijn, dan zal een tweede financieringsmechanisme in werking treden via een verplichte bijdrage op gasolie verwarming die door het Fonds wordt geheven lastens de Accijnsplichtige ondernemingen. Initieel bedraagt de hoogte van deze bijdrage nul (0,00) euro per liter brandstof die tot verbruik wordt uitgeslaan.

Het gedocumenteerd dossier dat de IBC ter beslissing aan de gewestregeringen en aan de bevoegde federale ministers overmaakt, bevat een voorstel van aanpassing van de verplichte bijdrage op gasolie verwarming (bij tekorten, maar ook bij overschotten).

Het komt dus aan de gewestregeringen en de bevoegde federale ministers toe om over de (door de IBC) voorgestelde aanpassing van de verplichte bijdrage een beslissing te nemen, in casu over de verhoging van de verplichte bijdrage in geval van tekorten.

Indien de gewestregeringen en de bevoegde federale ministers (echter) geen unanieme beslissing nemen, dan treedt er een automatische aanpassing van de verplichte bijdrage op gasolie verwarming in werking. De automatische aanpassing gebeurt telkens via een verhoging of een verlaging van 0,002 euro per liter brandstof (gasolie verwarming), bij respectievelijk tekorten of overschotten.

Het instellen van een bijdrage op de gasolie-verwarming is in lijn met wat actueel in de technische bijlage van de Programma-Overeenkomst is opgenomen. Artikel 21, §3 van de technische bijlage voorziet namelijk dat bij een oprichting van een dergelijk Fonds, een eventuele bijdrage automatisch verwerkt zal worden in de maximum prijsstructuur.

Door de vzw PROMAZ werd per brief van 28 januari 2025 aan de IBC een uitgewerkt voorstel voorgelegd met betrekking tot het verzekeringssysteem dat voorziet in een tussenkomst bij schade voor de bodemverontreinigingen ontstaan na de aanmeldingsperiode. Dit ter invulling van haar taak overeenkomstig artikel 14 van het samenwerkingsakkoord. Dit voorstel is bijgevoegd als bijlage 1.

Door de vzw PROMAZ werd per brief van 10 maart 2025 aan de IBC een aanvraag ingediend tot opstart van het bijdragesysteem (artikel 15 van het samenwerkingsakkoord) ten behoeve van de vzw PROMAZ. Dit voorstel is bijgevoegd als bijlage 2. Er werden door de vzw PROMAZ op 2 april 2025 nog aanvullende of verduidelijkende stukken aan de IBC overgemaakt.

1. Een overzicht van de te verwachten nog beschikbare financiële middelen op het ogenblik van het einde van de erkenning van het Fonds erkend overeenkomstig artikel 4

Het einde van de erkenning van de vzw BOFAS, het fonds voor de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations, is 04 januari 2026. Door het bestuursorgaan van de vzw BOFAS werd beslist om bij de IBC een aanvraag in te dienen tot verlenging van de erkenning tot 31 december 2027 om zo alle lopende saneringen te kunnen afronden.

Voor de financiële middelen kan de vzw PROMAZ rekenen op een overschot van 110.000.000 euro van de vzw BOFAS.

De vzw BOFAS heeft reeds voorschotten op het vereffeningssaldo aan de vzw PROMAZ ter beschikking gesteld ter financiering van haar opstartperiode.

Op 31 december 2024 bedraagt het totaal van de betaalde voorschotten 25.745.620,36 Euro.

De resterende reserves bij de vzw BOFAS bestemd voor de vzw PROMAZ bedragen aldus 84.254.379,64 Euro (toestand 31/12/2024).

2. Een overzicht van de te verwachten totale inkomsten van het Fonds, in het bijzonder deze afkomstig van de verplichte bijdrage bedoeld in artikel 15, §3;

Naast de 110.000.000 euro die beschikbaar worden gesteld vanuit de vzw BOFAS, zijn de verwachte inkomsten uit de verplichte bijdrage in haar bijgevoegde voorstel geraamd op 377.469.507 euro.

Ten behoeve van de raming van de inkomsten uit de verplichte bijdrage zijn er aannames gemaakt van de prognoses van het marktvolume van gasolie verwarming waarop de verplichte bijdrage van toepassing is. De totale inkomsten worden berekend uit de jaarvolumes van gasolie verwarming die in verbruik zullen worden gesteld. In de tabel in bijlage 3 van het voorstel van de vzw PROMAZ zijn de volumes van 2022 en 2023 gehaald uit de gegevens van de FOD Economie.

Vanaf 2024 is er een dalende trend van 2% op het jaarvolume vooropgesteld. Vanaf 2025 tot 2028 is rekening gehouden met 4% daling. Vanaf 2029 5% daling, vanaf 2034 6% daling en vanaf 2040 met 10% daling van het jaarlijks marktvolume.

Om de hierboven vermelde inkomsten te genereren via het bijdragesysteem op gasolie verwarming wordt een verplichte bijdrage voorzien en gevraagd van 0,010 euro per liter gasolie verwarming. Indien er vanaf 2025 geïnd wordt, kan hiermee 377.469.507 euro aan inkomsten gegenereerd worden.

Tot slot wordt het totaal aan eigen inkomsten die de VZW PROMAZ verwacht uit de administratiekosten (= franchises conform art. 17, §1 SWA en beheerkosten conform art. 22 SWA die de aanvragers dienen te betalen aan de VZW PROMAZ) geraamd op 2.646.117 euro.

Het totale bedrag aan inkomsten van de VZW PROMAZ uit de BOFAS-overschotten, uit de verwachte bijdrage op gasolie verwarming en uit eigen administratieve inkomsten komt op 490.115.624 euro.

3. Een overzicht van de te verwachten totale uitgaven van het Fonds te rekenen vanaf de erkenning van het Fonds;

De vzw PROMAZ heeft overeenkomstig het samenwerkingsakkoord een tweeledige opdracht:

1° Binnen de voorziene financiële middelen tussen te komen in de bodemsanering van bodemverontreiniging veroorzaakt door de exploitatie van Gasolietanks.

2° Het uitwerken en desgevallend laten implementeren van een systeem dat het mogelijk maakt om verzekeringscontracten te sluiten tot dekking van de schade die uit de toekomstige Bodemverontreiniging door de exploitatie van een Gasolietank kan ontstaan.

Voor het curatieve deel (de voorziene tussenkomst van de VZW PROMAZ onder opdracht 1°) werden op datum van 28 februari 2025 (aflopen van de aanmeldingsperiode) 6305 aanmeldingen ontvangen. Ingeschat wordt dat dit na beoordeling ervan het totaal aantal ontvankelijk en volledige aanvragen zou brengen op 4165 dossiers.

Vanaf de erkenning van de vzw PROMAZ tot 2024 werd reeds een bedrag van 26.590.084 euro besteed. Hiermee werden reeds 263 dossiers behandeld.

Met een gemiddelde saneringskost van 67.420 Euro (kost op basis van reeds ontvangen bestelbonnen) wordt de totale saneringskost voor de nog uit te voeren 3902 dossiers geraamd op 263.072.840 Euro.

De werkingskosten van de vzw PROMAZ tot het einde van de erkenning worden geraamd op 120.452.700 Euro.

Voor het 2° deel van de opdracht van de vzw PROMAZ werd door de vzw PROMAZ een verzekeringssysteem uitgewerkt wat voorziet in een tussenkomst bij schade voortvloeiend uit bodemverontreiniging door de exploitatie van een gasolietank voor de verwarming van gebouwen. Dit voor de gevallen waarvan de bodemverontreiniging voor het eerst wordt vastgesteld na 28 februari 2025. De kosten hiervoor worden ingeschat op 76.000.000 euro voor het verzekeringssysteem en 4.000.000 euro voor de kosten van het verzekeringssysteem.

Dit brengt het totaal van de te verwachten uitgaven van het Fonds te rekenen vanaf de erkenning op 490.115.624 euro. Rekening houdend met de inkomsten administratiekosten is uiteindelijk een benodigd bedrag noodzakelijk van 487.469.507 euro.

4. Een overzicht van de reeds gedane uitgaven van het Fonds tot op het moment van het opstellen van dit dossier;

Vanaf de erkenning van de vzw PROMAZ tot eind 2024 werd reeds een bedrag van 26.590.084 euro besteed. Hiermee werden reeds 263 dossiers van de 4165 aangemelde dossiers behandeld.

5. Een overzicht van de verwachte spreiding van de nog te realiseren uitgaven over de resterende periode tot het einde van de erkenning van het Fonds;

De budgettaire planning houdt voor de resterende jaren van de erkenningsperiode rekening met 3902 nog uit te voeren (sanerings)dossiers.

Er wordt gerekend met een gemiddelde saneringskost per dossier van 67420 euro. De gemiddelde saneringskost is gebaseerd op de dossiers:

- De geraamde kosten per dossier opgemaakt door de projectmanagers;
- De effectief betaalde kosten van reeds terugbetaalde dossiers;

- De som van de bestelbonnen per dossier voor de dringende saneringen.
Voor de uitvoering van de voorzien taken zijn 120.452.700 euro aan werkingskosten en 76.000.000 + 4.000.000 euro voor de implementatie van het verzekeringssysteem gebudgetteerd.

De raming en nodige cash flow voor 2025-2027 staat vermeld in tabel 5 van bijlage 2 van de rapportage van PROMAZ.

De budgettering en raming van de eigen kosten en inkomsten enerzijds en van de werkingskosten anderzijds voor de rest van de erkenningsperiode is weergegeven in bijlage 3.

6. Een conclusie die aangeeft of het Fonds over voldoende, onvoldoende of te veel financiële middelen beschikt om alle verdere uitgaven tot het einde van haar erkenning te kunnen financieren en een voorstel van respectievelijk niet-aanpassing, verhoging of verlaging van de bijdrage bedoeld in art 15,§3

Rekening houdend met de reeds gedane en geplande uitgaven, zal de financiering via de BOFAS-overschotten in de loop van kalenderjaar 2028 opgebruikt zijn en zijn er cash-flowproblemen.

Uit de gegevens blijkt duidelijk dat er een tekort is aan financiële middelen indien het bijdragesysteem via gasolie verwarming niet wordt opgestart.

Met een bijdrage van gasolie verwarming van 0,010 euro per liter kunnen voldoende middelen voorzien worden voor de werking van de VZW PROMAZ tot op het einde van haar erkenningsperiode.

Gelet op het samenwerkingsakkoord van 25 juli 2018 tussen de federale staat, het Vlaams gewest, het Waals gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations en gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden, hierna het "Samenwerkingsakkoord" genoemd;

Gelet op het besluit van de Interregionale Bodemsaneringscommissie d.d. 25 november 2021 tot erkenning van de vzw PROMAZ;

Gelet op de aanvraag ingediend door de vzw PROMAZ d.d. 10 maart 2025 tot opstart van de bijdrage zoals bepaald in artikel 15 van het Samenwerkingsakkoord;

Overwegende dat overeenkomstig artikel 14 van het Samenwerkingsakkoord de vzw PROMAZ volgende taakstelling heeft:

1° Binnen de voorziene financiële middelen tussen te komen in Bodemsanering van Bodemverontreiniging veroorzaakt door de exploitatie van Gasolietanks en dit conform het bepaalde in de artikelen 17 tot en met 22.

2°

Het uitwerken en desgevallend laten implementeren van een systeem dat het mogelijk maakt om verzekeringscontracten te sluiten tot dekking van de schade die uit de toekomstige Bodemverontreiniging door de exploitatie van een Gasolietank kan ontstaan.

Overwegende dat de verplichte bijdrage voldoende dienen te zijn voor het volbrengen van haar opdracht en voor de dekking van haar werkingskosten van de vzw PROMAZ;

Overwegende dat artikel 15 van het Samenwerkingsakkoord de procedure beschrijft om de verplichte bijdrage te verhogen, dan wel te verlagen;

Overwegende dat op basis van de eerste financiering met de overschotten van de vzw BOFAS, zonder aanpassing van de bijdrage tot vervaldatum van de erkenning, er een beduidend financieel tekort is om de opdracht van de vzw PROMAZ te volbrengen;

Overwegende dat de vzw PROMAZ daarom vraagt om:

de bijdrage voor brandstof te verhogen van 0 euro tot 0,010 euro per totaal verbruik uitgeslagen liter;

Na beraadslaging brengt de Interregionale Bodemsaneringscommissie het advies uit dat het volledige dossier duidelijk aantoont dat het Fonds over onvoldoende financiële middelen beschikt om alle verdere uitgaven tot het einde van haar erkenning te kunnen financieren en een verhoging van de bijdrage tot 0,010 euro per liter gasolie voor verwarming vermeld in artikel 15, §3 van het samenwerkingsakkoord, noodzakelijk is tot het volbrengen van de opdracht van de vzw PROMAZ.

Mechelen, 24 april 2025

Namens de Interregionale Bodemsaneringscommissie,

Ann CUYCKENS
Voorzitter IBC

Filip DE NAEYER
Secretaris IBC